

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Комунікативна культура та ораторська майстерність правника

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету ЗНУ
Т.О. Коломоєць

(підпис) «21» 08 (ініціали та прізвище) 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ТА ОРАТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ
ПРАВНИКА**

підготовки магістрів
денної та заочної форм здобуття освіти

спеціальності D8 Право
галузі знань Бізнес, адміністрування та право

ВИКЛАДАЧ; Титаренко М.В., PhD, доцент, доцент кафедри конституційного та адміністративного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри конституційного та
адміністративного права

Протокол № 1 від 21 08 2025 р.
Завідувач кафедри конституційного та
адміністративного права

В.К. Колпаков

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної/
освітньо-наукової програми

В.К. Колпаков

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: Marina_5@i.ua

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770>

Телефон: 228-76-22

Кафедра: (конституційного та адміністративного права, 5 корпус)

6. Опис навчальної дисципліни

Прикладна діяльність юриста завжди пов'язана з усними та письмовими зверненнями, взаємодією з широким колом осіб, що потребує вміння пояснити сутність установлених законом приписів, вміння грамотно побудувати своє спілкування як із пересічними громадянами, так і з колегами. Відповідно комунікативний аспект його фахової діяльності набуває особливої значущості та підтверджує, що запорукою успішної кар'єри юриста є сформованість культури професійно-правового спілкування як суб'єкт суб'єктної взаємодії у фахово-правовому просторі, спрямованої на реалізацію професійно значущих цілей. Складниками структури культури професійно-правового спілкування є мотиваційно-ціннісний, комунікативний, етико поведінковий та рефлексивний компоненти.

Дисципліна «Комунікативна культура та ораторська майстерність правника» включає в себе комплекс знань, умінь і навичок оратора, потрібний при підготовці й проголошенні переконливої промови. Ораторське мистецтво та комунікативна культура є невід'ємною складовою виховання висококваліфікованого спеціаліста-правника. Основи цієї дисципліни важливу роль при формуванні професійних рис фахівців юристів. У демократичній державі діяльність суддів, працівників прокуратури й поліції, пенітенціарних закладів потребує певних знань із проблематики ораторського мистецтва та комунікативної культури.

Висока культура правника – це не тільки високий рівень його інтелекту, естетичного смаку, світосприйняття, але й високий ступінь володіння мовою як найважливішим засобом людського спілкування. Мова, як відомо, нерозривно пов'язана з мисленням, вона виступає способом передачі інформації, є засобом управління людською поведінкою. На цій основі ораторському мистецтву відводиться важливе місце у виховній роботі, безпосередньо пов'язаній з юридичною практикою. Адже саме юрист формує суспільну думку про закон, правосуддя, демократію. Тому постійне вдосконалення мовлення слід розглядати як основний напрямок до всебічного розвитку особистості юриста. Сюди відносимо вміння застосовувати спеціальні засоби впливу в умовах публічного виступу.

Кожен правник займається правовим просвітництвом, проводить бесіди, читає лекції, доповіді з різних галузей знань. А виголошення промови в суді є частиною функціональних обов'язків прокурора, адвоката, яким обов'язково належить володіти навиками спілкування з аудиторією. Водночас успішний виступ неможливий без достатніх знань законів логіки, психології, педагогіки. З їх допомогою оратор отримує ключ до розкриття соціальної суті висвітлених ним проблем. В успішному оволодінні ораторським мистецтвом вирішальну роль відіграє знання основ судової промови, відіграють.

Метою навчальної дисципліни «Комунікативна культура та ораторська майстерність правника» є розвинути комунікативні навички (мовлення та слухання) правників; навчити їх переконливо висловлювати свої погляди, використовуючи прийоми вербальної та невербальної комунікації; удосконалити їхні вміння спілкуватися з аудиторією; сформувані у них навички підготовки та аналізу (самоаналізу) публічних виступів.

Навчальна дисципліна «Комунікативна культура та ораторська майстерність правника» формує професійні soft skills, необхідні для ефективної правничої діяльності. Формує комунікативну компетентність правника — здатність до переконливого, етичного, структурованого мовлення в усній та письмовій формі. Розвиває навички публічного виступу, ведення переговорів, участі в дебатах, судових процесах, медіації. Між дисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Комунікативна культура та ораторська майстерність правника»:

Комунікативна культура та ораторська майстерність правника дисципліна має зв'язок з наступними навчальними дисциплінами: «Стратегічний та проектний менеджмент в діяльності правника» (формування ораторських навичок які потрібні для представлення проєктів, ведення переговорів); «Міжнародно-правові та європейські стандарти публічного адміністрування» (комунікація є інструментом правового впливу в публічному управлінні); «Професійна етика та відповідальність правника» (формування етичної комунікативної поведінки); «Позасудове вирішення правових спорів» (комунікація як інструмент врегулювання конфліктів).

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1 -й	1 -й
Кількість кредитів ECTS	3 ECTS	
Кількість годин	90 годин	
Лекційні заняття	10 год.	4год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	20 год.	4год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770, формат проведення (дистанційно)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	

7. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.</p> <p>ЗК ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовної діяльності. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та</p>	<p>Методи аналізу, кейс-метод, стратегічний аналіз. Практичні методи: виконання вправ, розв'язування задач, складання таблиць тощо. Репродуктивні методи (лекція, пояснення, робота з методичними матеріалами); наочні методи (демонстрації та ілюстрації: схеми, алгоритми); проблемного викладу (постановка проблем і розкриття доказового шляху їхнього вирішення); дискусійні методи; Метод навчання з використанням Інтернет-технологій (електронне навчання); науково-дослідний (частково пошуковий) метод. Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації. Самостійна робота.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру. Проміжний контроль – проводиться наприкінці вивчення базового модуля шляхом опитування та/або тестування, розв'язання задач. Підсумкові контрольні заходи проводяться по завершенню семестру та мають дві складові - письмова відповідь на екзамені та захист індивідуального завдання. Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин показати отримані знання.</p>

<p>характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p> <p>СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативноправових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p>РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>РН 5. Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.</p> <p>РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p>		
---	--	--

8. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Комунікація як ціннісно-регулятивний механізм розвитку особистості. Комунікація як наукова категорія. Поняття комунікація. Теорія комунікації. Теорія масової комунікації. Моделі, види і форми комунікації. Нелінійна комунікація. Циркулярна комунікація. Двоступенева комунікація. Діалог. Дискусія. Полеміка. Диспут. Дебати. Судові дебати. Бесіда. Консультування. Ключові поняття теорії комунікації. Комунікативні стратегії. Комунікативне ядро особистості. Комунікація у сучасному правовому світі та її вплив на ціннісні орієнтири індивіда.

Змістовий модуль 2. Комунікація у праві і право у комунікації. Комунікація у праві і право у комунікації. Комунікативна природа права. Професійна діяльність юриста у комунікативному вимірі. Види юридичної комунікації. Універсальні складові комунікативної підготовки юристів. Співвідношення мислення і мовлення у комунікативній культурі юриста. Соціально-психологічні чинники ефективної комунікації. Конфлікти у просторі юридичної комунікації.

Змістовий модуль 3. Вербальні форми комунікації. Текст як джерело комунікації. Правовий текст: особливості творення та інтерпретації. Види інтерпретації правового тексту. Усне мовлення як інструмент професійного спілкування. Уміння слухати у професійній діяльності юриста. Бар'єри спілкування. Невербальне спілкування. Невербальне спілкування: види та особливості застосування на практиці. Жести у системі невербальних засобах комунікації. Міміка та візуальний контакт у невербальному спілкуванні. Поза та рухи тіла у професійній комунікації. Голос як інструмент ефективної взаємодії. Організація простору комунікації.

Змістовий модуль 4. Особливості комунікації правника у кризовому регіоні (етика, мова). Етика спілкування з внутрішньопереміщеними особами. Конфліктна комунікація, як правник може виступити у ролі медіатора у громадах з різним досвідом війни. Комунікація правника з громадами у процесі повоєнної відбудови. Ретравматизація: ризики та запобіжні стратегії в юридичній практиці.

Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Практичне заняття 1	Комунікація як наукова категорія	2	2	Щотижня
Практичне заняття 2	Моделі, види і форми комунікації	2		Щотижня
Практичне заняття 3	Комунікація у праві і право у комунікації	2		Щотижня
Практичне заняття 4	Види юридичної комунікації	2	2	Щотижня
Практичне заняття 5	Складові комунікативної підготовки правника	2		Щотижня
Практичне заняття 6	Вербальні форми комунікації. Предмет, різновиди та роль ораторського мистецтва в культурі правника	2		Щотижня
Практичне заняття 7	Невербальне спілкування. Невербальні форми комунікативної культури правника.	2		Щотижня

Практичне заняття 8	Організація простору комунікації.	2		Щотижня
Практичне заняття 9	Особливості комунікації правника у кризовому регіоні (етика, мова). Етика спілкування з внутрішньопереміщеними особами. Конфліктна комунікація, як правник може виступити у ролі медіатора у громадах з різним досвідом війни	2		Щотижня
Практичне заняття 10	Комунікація правника з громадами у процесі повоєнної відбудови. Ретравматизація: ризики та запобіжні стратегії в юридичній практиці.	2		Щотижня
Лекція 1	Комунікація як наукова категорія. Поняття комунікація. Теорія комунікації. Теорія масової комунікації. Моделі, види і форми комунікації. Нелінійна комунікація. Циркулярна комунікація Комунікативне ядро особистості. Комунікація у сучасному правовому світі та її вплив на ціннісні орієнтири індивіда.	2	2	1 раз на 2 тижні
Лекція 2	Двоступенева комунікація. Діалог. Дискусія. Полеміка. Диспут. Дебати. Судові дебати. Бесіда. Консультування. Ключові поняття теорії комунікації. Комунікативні стратегії. Можливість залучення тренера-практика з розвитку лідерської позиції.	2		1 раз на 2 тижні
Лекція 3	Комунікація у праві і право у комунікації. Комунікативна природа права. Професійна діяльність юриста у комунікативному вимірі. Види юридичної комунікації. Універсальні складові комунікативної підготовки юристів. Співвідношення мислення і мовлення у комунікативній культурі юриста. Соціально-психологічні чинники ефективної комунікації. Конфлікти у просторі юридичної комунікації	2		1 раз на 2 тижні
Лекція 4	Текст як джерело комунікації. Правовий текст: особливості творення та інтерпретації. Види інтерпретації правового тексту. Усне мовлення як інструмент професійного спілкування. Уміння слухати у професійній діяльності юриста. Бар'єри спілкування. Невербальне спілкування: види та особливості застосування на практиці. Жести у системі невербальних засобах комунікації. Міміка та візуальний контакт у невербальному спілкуванні. Поза та рухи тіла у професійній комунікації. Голос як інструмент ефективної взаємодії. Організація простору комунікації	2	2	1 раз на 2 тижні

Лекція 5	Особливості комунікації правника у кризовому регіоні (етика, мова). Етика спілкування з внутрішньоопереміщеними особами. Конфліктна комунікація, як правник може виступити у ролі медіатора у громадах з різним досвідом війни. Комунікація правника з громадами у процесі повоєнної відбудови. Ретравматизація: ризики та запобіжні стратегії в юридичній практиці.	2		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Комунікація як наукова категорія	6	8	
Самостійна робота	Моделі, види і форми комунікації	6	8	
Самостійна робота	Комунікація у праві і право у комунікації	6	8	
Самостійна робота	Види юридичної комунікації	6	8	
Самостійна робота	Складові комунікативної підготовки правника	6	8	
Самостійна робота	Вербальні форми комунікації. Предмет, різновиди та роль ораторського мистецтва в культурі правника	6	8	
Самостійна робота	Невербальне спілкування. Невербальні форми комунікативної культури правника.	6	8	
Самостійна робота	Організація простору комунікації.	6	8	
Самостійна робота	Особливості комунікації правника у кризовому регіоні (етика, мова). Етика спілкування з внутрішньоопереміщеними особами. Конфліктна комунікація, як правник може виступити у ролі медіатора у громадах з різним досвідом війни	6	8	
Самостійна робота	Комунікація правника з громадами у процесі повоєнної відбудови. Ретравматизація: ризики та запобіжні стратегії в юридичній практиці.	6	10	

9. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації,	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилки, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилки, є	6 балів

	<p>управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.</p>		<p>неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками</p>	
<p>Практичне заняття 2</p>	<p>Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.</p>	<p>Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770</p>	<p>6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками</p>	<p>6 балів</p>
<p>Практичне заняття 3</p>	<p>Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.</p>	<p>Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770</p>	<p>6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками</p>	<p>6 балів</p>

<p>Практичне заняття 4</p>	<p>Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.</p>	<p>Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770</p>	<p>6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками</p>	<p>6 балів</p>
<p>Практичне заняття 5</p>	<p>Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.</p>	<p>Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770</p>	<p>6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками</p>	<p>6 балів</p>
<p>Практичне заняття 6</p>	<p>Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після</p>	<p>Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770</p>	<p>6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням</p>	<p>6 балів</p>

	виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.		основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками	
Практичне заняття 7	Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками	6 балів
Практичне заняття 8	Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками	6 балів
Практичне заняття 9	Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без	6 балів

	Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.		помилко, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками	
Практичне заняття 10	Усне опитування, порівняльний аналіз, вирішення кейсів Рольові ігри та моделювання ситуацій (з застосуванням технік активного слухання, аргументації, управління конфліктами). Проведення сесій рефлексії після виконання вправ. Розбір відео-фрагментів для аналізу ефективних та неефективних прикладів комунікації.	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770	6 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 4 балів – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 3 балів – відповіді надані частково. 1-2 балів – відповіді надані частково і з помилками	6 балів
Усього за поточний контроль	10			60
		Підсумковий контроль		
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770		20
	Практичне завдання:	Підготовки індивідуального/групового проекту Зміст, вимоги до оформлення https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10770		20

Усього за підсумковий контроль				40
--------------------------------	--	--	--	----

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	2 (незадовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Рекомендована література

1. Титаренко М., Євтушенко Д. С., Рубель А. М. Інформаційно-комунікативне забезпечення превентивної діяльності правоохоронних органів: підходи до визначення поняття та особливості реалізації. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 4. С. 800-803. URL: http://lsej.org.ua/4_2023/194.pdf

2. Титаренко М. Євтушенко С.С., Махунов В.В. COMMUNICATIVE COMPETENCE OF A LAWYER IN THE CONTEXT OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT. Journal of International Legal Communication. 2024. С. 69-80.

3. Титаренко М. Комунікативна культура працівників окремих підрозділів правоохоронних органів як складова ефективної реалізації методів профілактики правопорушень. Електронне наукове видання. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 10. С. 443-446. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2024/104.pdf.

4. Maryna Tytarenko. COMMUNICATIVE COMPETENCE OF A LAWYER IN THE CONTEXT OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT. Journal of International Legal Communication. Vol. 14, No. 3. September 2024.

5. Титаренко М. Бардадим Е. Медіація та переговорні техніки як інструменти правової безпеки бізнесу: сучасні тенденції та юридичні аспекти мінімізації корпоративних ризиків. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 7. С. 19-21. URL: http://lsej.org.ua/7_2025/5.pdf

6. Бобко Л.О., Бурич Д.В., Стахів В.А., Труба Д.А. Розвиток навичок публічного мовлення у майбутніх керівників. Молодий вчений. 2019. №12. С. 311–314. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/12/66.pdf>

7. Ділове спілкування та культура мовлення: Навчальний посібник / Пантелюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. К.: вид-во ЦУЛ, 2020. 224 с. Засекіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування. Вид. «Медицина», 2018. 216 с.

8. Казавець Р. С. Основи правової культури юриста: Навчальний посібник. К.: Вид. Центр навчальної літератури, 2017. 132 с.

9. Марченко О.В. Комунікативна культура юриста: Навчальний посібник. Днепропетровськ «Інновація». 2015. 200 с.

10. Action Publique 2022: pour une transformation du service public. URL: <https://www.modernisation.gouv.fr/actualites/action-publique-2022-accelerer-la-transformation-du-service-public>

11. Communications gouvernementales. URL: <https://www.canada.ca/fr/gouvernement/systeme/communications-gouvernementales.html>

12. Effective Interactive Communication. <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/corporate/careers-cra/information-moved/cra-competencies-standardized-assessment->

[tools/canada-revenue-agency-competencies-april-2016/effective-interactive-communication.html](https://tools.canada-revenue-agency-competencies-april-2016/effective-interactive-communication.html)

13. Nathan M. La communication gouvernementale: un outil stratégique au service de la démocratie. L'ENA hors les murs. 2021. №7/508. P. 49-50

14. Khatbekov A. E-Learning as a basis for the development of media competences in students / Khatbekov. // Journal of Information Science. – 2021. – №14. – P. 1–12.

15. Caza A., Caza B.B., Posner B.Z. Transformational Leadership across Cultures: Follower Perception and Satisfaction // Administrative Sciences. 2021. Vol. 11(1). P. 32.

16. Gilbreth L. M. The Psychology of Management : New special edition. 2020. 233 p.

17. Welter C., Scrimshire A. The missing capital: The case for psychological capital in entrepreneurship research. Journal of Business Venturing Insights. 2021. Vol. 16. P. 88-96.

Інформаційні ресурси

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

5. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук URL: <http://psychology-naes-ua.institute/info/265/4>.

6. Актуальні питання сучасної психології URL: http://library.sspu.sumy.ua/wpcontent/uploads/2018/04/Aktualny_pitannya_suc_psihologii

4. American Psychological Association: <http://www.apa.org>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності. Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики

JSTOR: <https://www.jstor.org/>

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань,

Комунікативна культура та ораторська майстерність правника навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.